Euroopan parlamentti
2024-2029

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P10_TA(2026)0121

Valtameridiplomatian rooli EU:n kalastuksen ja vesiviljelyn kilpailukyvyn kannalta

Euroopan parlamentin päätöslauselma 28. huhtikuuta 2026 valtameridiplomatian roolista EU:n kalastuksen ja vesiviljelyn kilpailukyvyn kannalta (2025/2054(INI))

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 2 artiklan, 3 artiklan 5 kohdan sekä 43, 349 ja 355 artiklan,

– ottaa huomioon EU:n yhteisen kalastuspolitiikan ja sen ulkoisen ulottuvuuden,

– ottaa huomioon sopimuksen hajallaan olevien kalakantojen ja laajasti vaeltavien kalakantojen säilyttämistä ja hoitoa koskevien 10. joulukuuta 1982 tehdyn Yhdistyneiden kansakuntien merioikeusyleissopimuksen määräysten täytäntöönpanosta,

– ottaa huomioon 19. kesäkuuta 2023 tehdyn Yhdistyneiden kansakuntien merioikeusyleissopimuksen alaisen, merten biologisen monimuotoisuuden suojelua ja kestävää käyttöä kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilla alueilla koskevan sopimuksen,

– ottaa huomioon tietyistä kalakantojen säilyttämiseksi toteutettavista kestämättömän kalastuksen salliviin maihin liittyvistä toimenpiteistä annetun asetuksen (EU) N:o 1026/2012 muuttamisesta 8. lokakuuta 2025 annetun Euroopan parlamentin ja Euroopan neuvoston asetuksen (EU) 2025/2077[1],

– ottaa huomioon 5. kesäkuuta 2025 annetun komission tiedonannon ”Eurooppalainen valtamerisopimus” (COM(2025)0281) ja 24. kesäkuuta 2022 annetun komission ja unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan yhteisen tiedonannon ”Kestävä tulevaisuus siniselle planeetalle – Yhteinen tiedonanto EU:n

[1] EUVL L, 2025/2077, 14.10.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2077/oj.

kansainvälisen valtamerten hallinnoinnin ohjelmasta” (JOIN(2022)0028),

– ottaa huomioon 16. lokakuuta 2025 annetun komission ja unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan yhteisen tiedonannon ”Välimeren sopimus – Yksi meri, yksi sopimus, yhteinen tulevaisuus” (JOIN(2025)0026), erityisesti sen kohdan II.6, ”Kestävän sinisen talouden edistäminen”,

– ottaa huomioon Kunmingin-Montrealin maailmanlaajuisen luonnon monimuotoisuuskehyksen,

– ottaa huomioon sopimuksen sääntelemättömän aavan meren kalastuksen ehkäisemiseksi Pohjoisen jäämeren keskiosassa[2],

– ottaa huomioon Maailman kauppajärjestön (WTO) kalastustukisopimuksen, joka hyväksyttiin ministerikokouksen 17. kesäkuuta 2022 antamalla päätöksellä,

– ottaa huomioon YK:n elintarvike- ja maatalousjärjestön (FAO) raportit ”Review of the state of world marine fisheries resources – 2025” ja ”The State of World Fisheries and Aquaculture 2024”,

– ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa valtamerten hallinnoinnista, kalastuksesta ja sinisestä taloudessa,

– ottaa huomioon 17. lokakuuta 2023 antamansa päätöslauselman Kiinan kalastusoperaatioiden vaikutuksista EU:n kalastusalaan ja tulevista toimista[3],

– ottaa huomioon työjärjestyksen 55 artiklan,

– ottaa huomioon kalatalousvaliokunnan mietinnön (A10-0043/2026),

A. toteaa, että valtameret ja meret kattavat 71 prosenttia maapallon pinta-alasta ja yli 65 prosenttia EU:n pinta-alasta; toteaa, että syrjäisimpien alueidensa ansiosta EU on läsnä kaikilla valtamerillä ja sen valvonnassa on maailman suurin kollektiivinen merialue, joka koostuu 25 miljoonasta neliökilometristä talousvyöhykkeitä ja yli 70 000 kilometristä rantaviivaa; ottaa huomioon, että 40 prosenttia EU:n väestöstä asuu 50 kilometrin säteellä merestä;

B. ottaa huomioon, että EU:n kalastuslaivasto koostuu noin 69 000 aluksesta, joista 75 prosenttia on rannikkokalastuksen ja pienimuotoisen kalastuksen harjoittajien käytössä, ja että EU:n kalastuslaivasto on EU:n merellisen läsnäolon ilmentymä ja yksi maailman kestävimmistä ja tarkimmin säännellyistä kalastuslaivastoista; ottaa huomioon, että sitä koettelevat pienenevät

---

2 EUVL L 73, 15.3.2019, s. 3.
3 EUVL C, C/2024/2652, 29.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2652/oj.

kiintiöt, korkeat toimintakustannukset, hallinnolliset ja sääntelyn rasitteet, alusten ja kalastajien ikääntyminen, sellaisten kannustimien puute, joilla houkuteltaisiin nuorempia sukupolvia toimialalle, ja epäoikeudenmukainen kilpailu EU:n ulkopuolisista maista, joissa vaatimustaso on matalampi; ottaa huomioon, että oikeudenmukainen kilpailu ja kestävä kalastuksenhoito ovat avaintekijöitä, jotta toimiala voi olla menestyvä ja kannattava, kuten käy ilmi EU:n kalastuslaivastoa koskevasta vuotuisesta talousraportista vuodelta 2024;

C. ottaa huomioon, että viime vuosina EU:n alusten määrä on vähentynyt merkittävästi, koska ne on joko viety väliaikaisesti pois unionista tai myyty EU:n ulkopuolisiin maihin, ja että tämä on seurausta siitä, että EU:n kalastajiin ja EU:n ulkopuolisiin kalastajiin sovellettavat ehdot eivät ole tasapuoliset; toteaa, että kun EU:n alus poistuu alueellisen kalastuksenhoitojärjestön kalastusalueelta, sen tilalle tulee EU:n ulkopuolisesta maasta lähtöisin oleva alus, jonka toimintaan sovelletaan yleensä matalampia ympäristö- ja sosiaalisia normeja; toteaa, että samaan aikaan tuonti tällaisista maista EU:hun kasvaa;

D. toteaa, että EU:n kalastus- ja vesiviljelyalan vuotuinen arvo EU:n taloudelle on noin 5,5 miljardia euroa ja sen palveluksessa on suoraan noin 193 000 kalastajaa ja vesiviljelyalan tuottajaa eri puolilla Eurooppaa; toteaa, että EU:ssa on kalanjalostus- ja säilyketeollisuutta, jolla on merkittävä sosioekonominen ulottuvuus ja jonka säilyttäminen ja vahvistaminen on myös tärkeää;

E. toteaa, että 70 prosenttia EU:ssa kulutetuista kala- ja äyriäistuotteista on tuontitavaraa, mikä aiheuttaa strategisen riippuvuuden, heikentää omavaraisuutta ja uhkaa altistaa toimialan epäoikeudenmukaisille käytännöille; katsoo, että tämä tilanne edellyttää jäljitettävyys- ja läpinäkyvyyssäännöksiä, tiukempaa rajavalvontaa, tullimekanismien yhdenmukaistamista ja automaattisia suoja- ja vastavuoroisuuslausekkeita sen lisäksi, että perustetaan EU:n tuontivalvontatoimisto, jotta voidaan varmistaa, että kaikki tuonti on EU:ssa sovellettavien normien mukaista;

F. toteaa, että EU on sopimusosapuoli 18 alueellisessa kalastuksenhoitojärjestössä ja neljässä alueellisessa merisopimuksessa ja että sillä on tärkeä rooli, kun käydään monenvälisiä neuvotteluja kalastuksenhoidosta ja merten suojelukäytännöistä; ottaa huomioon, että EU pitää alueellisia kalastuksenhoitojärjestöjä kansainvälisen valtamerten hallinnoinnin kulmakivinä kalakantojen hallinnassa ja suojelussa ja että ne ovat olennaisia välineitä, kun halutaan edistää kansainvälistä valtameridiplomatiaa, vahvistaa yhteistyötä rannikko- ja kalastusvaltioiden välillä ja varmistaa aavan meren hallinnointi kestävällä tavalla;

G. ottaa huomioon, että EU on tehnyt 20 kestävää kalastusta koskevaa kumppanuussopimusta; toteaa, että vaikka seitsemän niistä on lepääviä sopimuksia, kestävää kalastusta koskevat kumppanuussopimukset luovat sopimusverkoston kumppanimaiden kanssa ja että tämä luo alustan myös muuta yhteistyötä varten maailmanlaajuisessa kalastuksenhoidossa ja kansainvälisessä valtamerten hallinnoinnissa;

H. toteaa, että meren happamoituminen ja roskaantuminen, liikakalastus, muovisaaste, haitalliset vieraslajit, elinympäristöjen heikkeneminen ja ilmastonmuutoksen aiheuttama meriveden lämpötilan nousu sekä meren helleaaltojen yleistyminen uhkaavat merkittävällä tavalla meriluonnon monimuotoisuutta, ja samalla laiton, ilmoittamaton ja sääntelemätön kalastus (LIS-kalastus), liikakalastus ja varjolaivastot uhkaavat biologista monimuotoisuutta ja kalastusta maailmanlaajuisesti ja EU:ssa ja tekevät kilpailusta EU:n kalastajien kannalta epäoikeudenmukaista;

I. ottaa huomioon, että varjolaivastot ja epäselvät omistussuhteet aiheuttavat erityisen ja kohonneen uhan meriturvallisuudelle, kansanterveydelle ja rannikkoalueiden turvallisuudelle, koska niihin liittyy esimerkiksi öljyvuotojen, tahattomien päästöjen, vaarallisten jätteiden päästöjen ja muiden ihmishengille, elinkeinoille ja rannikkoekosysteemeille vaaran aiheuttavien onnettomuuksien kasvanut riski;

J. ottaa huomioon, että kaikkialla maailmassa yhä suuremmat haasteet koettelevat merenkulun vapautta ja mahdollisuutta toimia merellä ja että olennaiseen meri-infrastruktuuriin kohdistuu kasvavia uhkia;

K. toteaa, että hybridiuhat, verkkohyökkäykset ja viimeaikaiset vahingonteot ylittävät maiden rajat, sillä niihin kuuluu putkistojen ja vedenalaisten viestintäkaapeleiden vahingoittamista, maailmanlaajuisen paikannusjärjestelmän (GPS) häirintää Itämerellä ja Mustallamerellä ja Punaisenmeren laivareitteihin kohdistuvia hyökkäyksiä; toteaa, että EU:n strategiseksi painospistealueeksi talouden, yhteyksien ja digitaalisen suvereniteetin kannalta on noussut pyrkimys estää meri-infrastruktuurin, merireittien ja globaalin kaupan joutuminen hybridiuhkien, verkkohyökkäysten, merirosvouksen ja kiristyvien geopoliittisten jännitteiden kohteeksi ja niiden myötä meriturvallisuuden joutuminen uhatuksi;

L. ottaa huomioon, että elokuussa 2025 järjestettiin viides neuvottelukierros tulevasta maailmanlaajuisesta muovisopimuksesta, mutta neuvotteluissa ei päästy yksimielisyyteen;

M. toteaa, että brexit monimutkaisti kalastuksenhoitoa entisestään Koillis-Atlantilla, koska se vaikutti kielteisesti jäsenneltyyn ja järjestäytyneeseen yhteistyöhön kalastuksenhoidossa ja valtamerten hallinnoinnissa ja tämän seurauksena myös kiintiöiden jakamiseen, pääsyyn kalastusalueille ja kaupan dynamiikkaan;

N. ottaa huomioon, että asetuksella (EU) 2025/2077 vahvistetaan EU:n mahdollisuuksia vastatoimiin EU:n ulkopuolisten maiden harjoittamia kestämättömiä kalastuskäytäntöjä vastaan määrittelemällä selkeät ”yhteistyön laiminlyönnin” kriteerit, jotka perustuvat kansainväliseen oikeuteen ja riippumattomaan tieteelliseen näyttöön, ja että tämän tarkoituksena on turvata yhteiset kalakannat, vahvistaa yhteistyötä alueellisten kalastuksenhoitojärjestöjen puitteissa ja varmistaa tasapuoliset toimintaedellytykset EU:n kalastajille, joiden toiminta on korkeiden kestävyysnormien alaista;

O. ottaa huomioon, että eurooppalaisessa valtamerisopimuksessa ehdotetaan EU:lle kuutta keskeistä painopistettä, mukaan lukien EU:n valtameridiplomatian vahvistaminen, valtamerten terveyden suojeleminen ja palauttaminen, merellisen turvallisuuden parantaminen ja valtameritutkimuksen ja tietämyksen edistäminen;

Valtameridiplomatian vahvistaminen

1. korostaa, että EU:n olisi jatkossakin johdettava kansainvälistä valtamerten hallinnoinnin suunnittelua, koska sen asema on ainutlaatuinen, kun otetaan huomioon sen merialueiden koko, syrjäisimpien alueiden geostrateginen sijainti kaikilla valtamerillä, sen historiallinen johtoasema, taloudellinen merkitys ja painoarvo ja sen oikeudellinen ja sääntelyllinen johtoasema; muistuttaa, että EU:lla on maailman suurin talousvyöhyke ja se kuuluu jo nyt edelläkävijöihin merellisten luontotyyppien ja resurssien kestävässä hoidossa ja suojelussa ja niiden säilyttämisessä ja ennallistamisessa tulevia sukupolvia varten;

2. korostaa, että valtameret ovat geopoliittinen ja taloudellinen voimavara, jolla on keskeinen merkitys Euroopan kilpailukyvyn ja kulttuuri-identiteetin kannalta, ja että valtameridiplomatia on osa kansainvälistä valtamerten hallinnointia; katsoo, että tämä ei saisi rajoittua geopoliittisiin tai turvallisuuslähtökohtiin vaan huomioon olisi otettava myös yleinen valtamerten hoito ja hallinnointi, joissa näkyvät merten ympäristö-, talous-, kulttuuriset, sosiaaliset ja alueelliset ulottuvuudet sekä merten tärkeä merkitys kalastusyhteisöille ja rannikko- ja saarialueiden sekä syrjäisimpien alueiden yhteisöille;

3. pyytää valtavirtaistamaan valtameridiplomatian EU:n ulkoisessa toiminnassa, mukaan lukien kehityspolitiikka, ja sen yhteisessä ulko- ja turvallisuuspolitiikassa, jotta on mahdollista puolustaa sääntöpohjaista merellistä järjestystä monenvälisen yhteistyön keinoin ja Yhdistyneiden Kansakuntien merioikeusyleissopimuksen (UNCLOS) mukaisesti; toteaa, että tiiviimpi yhteistyö jäsenvaltioiden ja EU:n virastojen, erityisesti Euroopan meriturvallisuusviraston, Euroopan raja- ja merivartioviraston (Frontex), Euroopan kalastuksenvalvontaviraston, Euroopan ympäristökeskuksen ja EU:n avaruusohjelmaviraston kesken, auttaisi varmistamaan meriluonnonvarojen kestävän hyödyntämisen, edistämään EU:n

ympäristö, talous- ja sosiaalisia normeja etenkin kansainvälisissä järjestöissä, kuten FAOssa, kansainvälisessä työjärjestössä ja WTO:ssa, ja torjumaan LIS-kalastusta tiukentamalla sääntelemättömien kalastustuotteiden tuonnin valvontaa ja asettamalla tarkemmat ehdot talousvyöhykkeille pääsylle;

4. korostaa, että on tärkeää torjua EU:n ulkopuolisten maiden varjolaivastoja, merirosvousta, pelottelua ja vihamielisiä tai väkivaltaisia otteita, jotka vahingoittavat EU:n kalastajia ja EU:n meri-infrastruktuuria, toteuttamalla erityisiä toimenpiteitä, kuten merioperaatioita, satelliittivalvontaa Copernicus-ohjelmalla ja käyttämällä meridrooneja; kehottaa vahvistamaan EU:n sotilas-, siviili- ja merioperaatioita, joiden tarkoitus on valvoa ja torjua LIS-kalastusta, laitonta kauppaa ja varjolaivastoja, ja valvoa alusten turvallisuutta; muistuttaa, että laiton kauppa ja varjolaivastot lisäävät saastuttavien suuronnettomuuksien uhkaa ja vaarantavat rannikkoalueet ja niiden väestöt; ehdottaa EU:n välineen perustamista hätätilanteiden puhdistustöihin auttamaan tällaiseen toimintaan liittyvien ympäristöonnettomuuksien jälkeisissä reagointi- ja ennallistamistoimissa;

5. pitää myönteisenä eurooppalaisen valtamerisopimuksen tavoitetta kehittää integroitu strategia, joka kokoaa meripolitiikat yhteen ja jolla edistetään yhdenmukaisuutta toimialojen yli yhdistämällä muun muassa meridiplomatiaa, sinistä taloutta, ympäristövastuuta, suojelua, teollista meristrategiaa, kalastusta ja vesiviljelytuotantoa, merellistä turvallisuutta, kauppaa ja kehityspolitiikkaa; korostaa, että EU voi pitää kauppareitit ja kalastusalueet turvallisina ja luotettavina ja vahvistaa siten uskottavuuttaan ja johtoasemaansa maailmanlaajuisessa sääntöpohjaisessa järjestyksessä, kun se yhdistää merivoimien toiminnan, infrastruktuurin valvonnan, vakuutukset ja markkinoiden vakauttamistoimenpiteet, tehostetun kyberpuolustuksen ja päättäväisen oikeudellisen täytäntöönpanon; kehottaa järjestämään säännöllisesti EU:n tason valtamerihuippukokouksia, joihin osallistuvat kaikki asianosaiset ministerit, parlamentti ja komissio, jotta voidaan seurata eurooppalaisen valtamerisopimuksen täytäntöönpanoa ja kehittää vahvaa ja dynaamista kansainvälistä valtamerten hallinnointia ja valtameridiplomatiaa, joka osaltaan tukee EU:n laajempaa valtameriohjelmaa ja maailmanlaajuista sääntöpohjaista järjestystä;

6. suhtautuu myönteisesti uuteen Välimeren sopimukseen, koska se on lippulaiva-aloite, jonka tarkoitus on vahvistaa rauhaa, vakautta ja vaurautta alueella; panee erityisesti merkille, että siinä painotetaan alueellisiin kalastuksenhoitojärjestöihin liittyvien oikeudellisten kehysten edistämistä ja kehittämistä ja LIS-kalastuksen torjuntaa Välimerellä valmiuksia vahvistamalla sekä valvonta-, tarkkailu- ja seurantatoimilla; panee myös merkille, että tarkoituksena on auttaa käynnistämään laajamittaisia alueellisia hankkeita, jotka synnyttävät mahdollisuuksia ihmisille ja yrityksille; korostaa, että Välimeren kalastuslaivasto koostuu pääasiassa pienimuotoista kalastusta

harjoittavista aluksista – niiden osuus EU:n laivastosta alueella on noin 80 prosenttia – ja että alueen ja sen naapurimaiden laivastoja koettelevat ennestään monet haasteet, jotka heikentävät alan houkuttelevuutta ja sosioekonomista kestävyyttä; on tietoinen, että on tärkeää vaalia alueellista yhteistyötä meriturvallisuudessa, ympäristönsuojelussa ja sinisen talouden kestävässä kehityksessä; pyytää komissiota asettamaan etusijalle tämän sopimuksen täytäntöönpanon tiiviissä yhteistyössä Välimeren unionin ja muiden alueellisten elinten kanssa sekä hyödyntämään aiemmista vastaavista aloitteista saatua kokemusta ja parhaita käytäntöjä, jotta voidaan varmistaa konkreettiset hyödyt rannikkoyhteisöille ja keskittyä erityisesti nuoriin, naisiin, pienyrityksiin, ekosysteemeihin, ruokasuvereniteettiin ja taloudelliseen selviytymiskykyyn koko merialueella ja siihen yhteydessä olevalla Mustallamerellä;

7. pyytää komissiota hyödyntämään vahvaa kansainvälistä valtamerten hallinnointia ja valtameridiplomatiaa strategisena välineenä kaikin tavoin, jotta voidaan edistää yhteisiä tavoitteita ja EU:n strategisia etuja osallistumalla alueellisten kalastuksenhoitojärjestöjen ja kestävää kalastusta koskevien kumppanuussopimusten verkoston työhön ja keskittyä erityisesti kestävään hallinnointiin ja varmistaa näin aidosti tasapuolisten toimintaedellytysten toteutuminen, sääntöjen noudattaminen ja oikeudenmukainen kilpailu EU:n kalastajien ja kolmansien maiden kalastajien välillä; korostaa, että EU:n ruokasuvereniteetin turvaamiseksi sen ylläpitämän kalastuslaivaston on kyettävä hyödyntämään uusia kalastusmahdollisuuksia, jotka avautuvat kestävää kalastusta koskevien kumppanuussopimusten soveltamisalan laajentamisen kautta, ja samalla sen on edistettävä paikallistalouksien selviytymiskykyä ja kestävää resurssienhoitoa;

8. pitää myönteisenä, että luvassa on kestävää kalastusta koskevien kumppanuussopimusten uusi sukupolvi, joka on hahmoteltu eurooppalaisessa valtamerisopimuksessa, ja että nämä sopimukset ovat yhdenmukaisia EU:n alueellisten strategioiden kanssa, erityisesti Afrikan ja indopasifisen alueen osalta; korostaa tarvetta varmistaa, että näissä sopimuksissa kunnioitetaan tieteellisiä lausuntoja ja ihmisoikeuksia ja syvennetään entisestään kahdenvälistä yhteistyötä kumppanimaiden kanssa sekä vahvistetaan yhteistä toimintaa kansainvälisillä areenoilla, kuten alueellisissa kalastuksenhoitojärjestöissä, ja että ne myös vahvistavat EU:n globaalia johtoasemaa kestävää kalastusta koskevien kumppanuussopimusten edistämisessä; tähdentää, että tämä kestävää kalastusta koskevien kumppanuussopimusten uusi sukupolvi olisi nähtävä myös mahdollisuutena parantaa laivaston kestävyyttä, lievittää runsaasti kalastettuihin kantoihin kohdistuvaa painetta, monipuolistaa kalastustuotteiden alkuperää ja vähentää EU:n riippuvuutta EU:n ulkopuolisista maista tulevista kalatuotteista; kehottaa komissiota ottamaan käyttöön maailmanlaajuisesti vaikuttavan viestintästrategian, jotta se voi vahvistaa tavoitteitaan ja johtoasemaansa;

9. kehottaa kiinnittämään huomiota lepääviin sopimuksiin, jotka voidaan joko aktivoida aloittamalla neuvottelut tai niiden voimassaolo voidaan päättää, jotta EU:n toimijat saavat mahdollisuuden kartoittaa uusia järjestelyjä sovellettavien EU:n sääntöjen mukaisesti, esimerkiksi suorien lupien kautta; painottaa, että WTO:n kalastustukisopimuksessa vuodelta 2022 jätetään nimenomaisesti kestävää kalastusta koskevat kumppanuussopimukset sen soveltamisalan ulkopuolelle;

10. kehottaa lisäksi komissiota jatkamaan toimiaan varsinkin toiminnallaan alueellisissa kalastuksenhoitojärjestöissä ja kestävää kalastusta koskevien kumppanuussopimusten verkostossa sekä yhteisymmärryspöytäkirjojen avulla, lisäämään avoimuutta ja vastuuvelvollisuutta kaikissa kalastusta harjoittavissa maissa, etenkin niissä, joissa sosiaaliset, turvallisuus- ja kestävyysnormit eivät ole yhtä korkealla tasolla kuin EU:n laivastossa, ja varmistamaan, että nämä hyväksyvät työntekijöitä suojelevia normeja kansainvälisen työjärjestön yleissopimusten mukaisesti, toimittavat tarkkoja tietoja laivastojensa toiminnasta, ilmoittavat saaliinsa täsmällisesti ja noudattavat suojelu- ja hoitotoimenpiteitä;

11. pyytää EU:ta ja jäsenvaltioita edistämään FAOn kestävää pienimuotoista kalastusta koskevan vapaaehtoisen ohjeiston täytäntöönpanoa, suojelemaan pienimuotoista kalastusta harjoittavien kalastajien oikeutta vesialueisiin ja pääsyä kalavaroihin sekä varmistamaan, että pienimuotoista kalastusta harjoittavat kalastajat pääsevät osallistumaan päätöksentekoon heitä koskevissa asioissa;

12. pyytää komissiota etsimään yhdessä Välimeren alueen kumppanimaiden kanssa tapoja, joilla voidaan edistää ja yhdenmukaistaa meriluonnonvarojen yhteistä hoitoa ja tasapuolisia toimintaedellytyksiä sääntöjen ja valvontatoimien, alueellisen vakauden ja turvallisuuden osalta, jotta voidaan turvata pitkällä aikavälillä toimijoiden tulevaisuus taloudellisesti esimerkiksi syventämällä yhteistyötä alueellisissa kalastuksenhoitojärjestöissä tai tekemällä kestävää kalastusta koskevan kumppanuussopimuksen;

13. korostaa, että kestävää kalastusta koskevissa kumppanuussopimuksissa on taattava EU:n alusten oikeudenmukainen ja syrjimätön kohtelu ja oikeasuhteiset, läpinäkyvät ja tasapuolisten toimintaedellytysten periaatteen mukaiset pääsymaksut ja -ehdot, painottaa, että kaikki kumppanimaiden talousvyöhykkeillä toimiviin aluksiin olisi kohdistettava samat taloudelliset ja tekniset vaatimukset kuin EU:n alukset esimerkiksi peilitoimenpiteiden kautta; kehottaa vahvistamaan syrjinnän kieltävää lauseketta tulevissa kestävää kalastusta koskevien sopimusten pöytäkirjoissa, jotta voidaan estää kumppanimaita myöntämästä suotuisampia edellytyksiä – taloudellisia tai teknisiä – muille ulkomaisille laivastoille; tähdentää, että tällaisia lausekkeita on valvottava ja ne on pantava täytäntöön

vaikuttavasti, ja panee merkille, että tällä hetkellä komission arvioinneissa ei ole yksityiskohtaisia tietoja niiden täytäntöönpanosta ja vaikuttavuudesta; kehottaa tämän vuoksi komissiota sisällyttämään järjestelmällisesti kattavat analyysit ja tiedot tästä asiasta kestävää kalastusta koskevien sopimusten tuleviin arviointiraportteihin;

14. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita puuttumaan avoimuuden puutteeseen EU:n ulkopuolisten maiden kalastusalalla, jotta LIS-asetuksen[4] täytäntöönpanoa voitaisiin parantaa, ja toteaa, että avoimuuden puute on seurausta esimerkiksi mukavuuslippujen käytöstä, lippuvaltion vaihdoista, monimutkaisista yritysrakenteista ja puutteista todellisia omistajia ja edunsaajia koskevien tietojen julkisuudessa; korostaa lisäksi, että on tärkeää estää EU:n laivaston korvaamista vähemmän kestävillä EU:n ulkopuolisilla aluksilla;

15. pitää tärkeänä, että neuvotteluissa asetetaan etusijalle EU:n läsnäolo kalastusalueilla ja EU:n lipun alla purjehtivien alusten pääsy niille; toteaa, että alusten liputtaminen EU:n jäsenvaltioihin on toivottavaa ruokahuollon ja sen hallinnan ja kestävyyden vuoksi ja se edistää EU:n elintarviketurvan strategista riippumattomuutta;

16. on tietoinen, että yhteisyritykset ovat kalastusalalla strategisesti tärkeitä, koska ne ovat EU:n jäsenvaltioiden ja EU:n ulkopuolisten maiden välinen hyödyllinen yhteistyömalli; korostaa, että tällaiset ohjelmat luovat taloudellista ja sosiaalista arvoa sekä EU:ssa että EU:n ulkopuolisissa maissa ja että samalla ne varmistavat laadukkaan ja kestävästi pyydetyn merestä peräisin olevan proteiinin toimittamisen kuluttajille EU:ssa ja tukevat vastuullisen kalastuksen, oikeudenmukaisen työllisyyden ja kestävän kasvun edistämistä ja edesauttavat osaltaan suoraan useiden kestävän kehityksen tavoitteiden samoin kuin EU:n valtamerten hallinnoinnin tavoitteiden saavuttamista;

17. panee hyväksyen merkille 24. kesäkuuta 2022 annetun komission ja unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan yhteisen tiedonannon EU:n kansainvälisen valtamerten hallinnoinnin ohjelmasta sekä komission vastikään hyväksymän eurooppalaisen valtamerisopimuksen, jonka täytäntöönpanoa on tuettava tarvittavilla taloudellisilla keinoilla, joihin kuuluu miljardi euroa, jotka lupavattiin kolmannessa YK:n valtamerikonferenssissa meriluonnon monimuotoisuuden turvaamista ja kestävän sinisen talouden kehittämistä koskeviin vapaaehtoisiin sitoumuksiin; suhtautuu myönteisesti eurooppalaisen valtamerisopimuksen sisällyttämiseen

---

4 Neuvoston asetus (EY) N:o 1005/2008, annettu 29. syyskuuta 2008, laittoman, ilmoittamattoman ja sääntelemättömän kalastuksen ehkäisemistä, estämistä ja poistamista koskevasta yhteisön järjestelmästä, asetusten (ETY) N:o 2847/93, (EY) N:o 1936/2001 ja (EY) N:o 601/2004 muuttamisesta sekä asetusten (EY) N:o 1093/94 ja (EY) N:o 1447/1999 kumoamisesta (EUVL L 286, 29.10.2008, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/1005/oj).

EU:n kilpailukykykompassiin, koska se on strateginen tekijä EU:n pitkän aikavälin kasvulle, ja pitää samanaikaisesti valitettavana merialojen mahdollista kilpailua rahoituksen saatavuudesta;

18. kehottaa EU:ta tukemaan asianomaisia sidosryhmiä perustettaessa Euroopan meriasioiden teollista allianssia, jossa yhdistetään kalastus- ja vesiviljelyala, laivanrakennus, vesiliikenne, strategiset investoinnit ja teknologia ja otetaan huomioon kaikkien merialojen keskinäiset riippuvuussuhteet, kun kyse on kilpailukyvystä, työllisyydestä, energia- ja digitaalisesta siirtymästä ja meriluonnonvarojen kestävästä käytöstä;

19. kehottaa Euroopan ulkosuhdehallintoa (EUH) lisäämään huomattavasti investointeja EU:n diplomaattien koulutukseen valtameriin liittyvissä asioissa ja painottamaan erityisesti meriasioiden ja valtamerten hallinnoinnin asiantuntemuksen vahvistamista EU:n edustustoissa ja operaatioissa EU:n ulkopuolisissa maissa, erityisesti rannikkovaltioissa; korostaa, että on syvennettävä heidän ymmärrystään EU:n sinisen talouden investoinneista, toiminnoista ja haasteista heidän omilla osaamisalueillaan ja Global Gateway -strategian mukaisesti; peräänkuuluttaa EUH:n osallistumista eurooppalaisen valtamerisopimuksen strategisen tärkeyden edistämiseen komission asiaankuuluvien pääosastojen tuella ja ohjauksella, ja toteaa, että meri- ja kalastusasioiden pääosasto (PO MARE) on yksi näistä;

Kalastus- ja vesiviljelyalan kilpailukyky

20. kehottaa komissiota osana YKP:n meneillään olevaa arviointityötä esittämään ratkaisuja hallinnollisten rasitteiden keventämiseen ja hallinnollisten menettelyjen yksinkertaistamiseen koontiehdotuksella sekä nopeuttamaan sellaisten hankkeiden menettelyjä, jotka parantavat elintarviketurvaa ja ruokasuvereniteettia; katsoo, että näyttämällä esimerkkiä kannattavasta toimialasta vahvistetaan yhteisiä kestävyysnormeja ja voidaan näyttää tietä näiden normien kehittämisessä maailmanlaajuisesti;

21. korostaa, että sellaiset Euroopan investointipankin ja paikallis- ja alueviranomaisten kanssa tiiviissä yhteistyössä kehitettävät toimet kuin pääsyn yksinkertaistaminen maa- ja rannikkoalueille ovat keskeisiä askeleita vesiviljelyalan kestävyyden, häiriönsietokyvyn ja kilpailukyvyn säilyttämisessä; painottaa, että uudistettu YKP tai uusi yhteinen vesiviljelypolitiikka voisivat auttaa elintarviketurvan ja ruokasuvereniteetin vahvistamisessa varmistamalla vakaat kala- ja äyriäistuotetoimitukset EU:n kuluttajille;

22. korostaa, että kalastus ja vesiviljely ovat elintarviketurvan ja ruokasuvereniteetin sekä rannikkoalueiden maaseudun kehittämisen kannalta strategisia voimavaroja; kehottaa painokkaasti komissiota sisällyttämään kalastuksen ja vesiperäisten elintarvikkeiden tuotannon EU:n laajempiin elintarviketurvaa, ravitsemusta ja

kestävää kehitystä käsitteleviin strategioihin; vaatii, että YKP:n kolmea kestävyyspilaria olisi kehitettävä tasavertaisesti eikä yksikään niistä saisi nakertaa muiden toteutettavuutta; kehottaa EU:ta ja jäsenvaltioita vahvistamaan kalastajien ja muiden merialueiden sidosryhmien yhteistyötä kestävän sinisen talouden kehyksessä sellaisilla aloilla kuin merten aluesuunnittelu, uusiutuvan energian käyttöönotto, kala- ja äyriäistuotteiden toimitusketjujen järjestäminen, kiertotalous ja monipuolistaminen, kalastajien laajemman identiteetin ja roolin tiedostaminen meriympäristön vartijoina ja rannikkoyhteisöjen paikallisen kehityksen vauhdittajina;

23. kehottaa komissiota arvioimaan perusteellisesti rakenteelliset ja ympäristötekijät ja suuntaukset, jotka vaikuttavat kalatalouden, vesiviljelyn sekä ensimyynnin ja jalostustoimintojen kestävyyteen, kilpailukykyyn, riippuvuuteen ja kannattavuuteen pitkällä aikavälillä etenkin saarialueilla ja syrjäisimmillä alueilla; ehdottaa, että kehitetään toimenpiteitä, joilla voidaan etsiä ratkaisuja näihin tekijöihin ja suuntauksiin erityisillä ja välittömillä toimilla, joilla estetään EU:n kalastustoiminnan asteittainen lakkaaminen tyystin;

24. huomauttaa, että EU:n kalastus- ja vesiviljelyalasta on tehtävä houkutteleva ja kilpailukykyinen globaaleihin kilpailijoihin verrattuna; pyytää komissiota varmistamaan, että kaikki jäsenvaltiot ja asianomaiset sidosryhmät sitoutuvat panemaan CATCH-järjestelmän ripeästi täytäntöön kaikkien EU:hun tuotavien kalastus- ja vesiviljelytuotteiden osalta ja edistämään järjestelmän vapaaehtoista käyttöä EU:n ulkopuolisissa maissa;

25. kehottaa aloittamaan kohdennetut toimenpiteet, jotta voidaan varmistaa sukupolvenvaihdokset ja parantaa kalastusalan ammatillista houkuttelevuutta myös naisten näkökulmasta turvaamalla kalakantojen kestävä hoito ja elvyttäminen, investoinnit nykyaikaisiin, turvallisiin ja digitalisoituihin kalastusaluksiin niiden kalastuskapasiteettia lisäämättä, koulutusohjelmat, turvallisuus merellä, ammatillisen koulutuksen kehittäminen erityisesti meridroonien ja etäohjattavien robottien kunnossapidon alalla, ammattitautien ja muiden kuin työperäisten tautien ennaltaehkäisy, riskien ehkäisemisen aloitteet ja työolojen parantaminen;

26. muistuttaa, että saari- ja syrjäisimmillä alueilla on pysyviä luontoon ja maantieteeseen liittyviä rajoitteita, jotka vaikuttavat niiden kalastuslaivastojen ja saaritalouksien kilpailukykyyn; kehottaa suuntaamaan erityistä huomiota investointeihin ja toimenpiteisiin, rahoitukseen ja tukeen, jotka kohdistuvat esimerkiksi kalastuslaivastojen vähähiilistämiseen, uudistamiseen ja nykyaikaistamiseen ja infrastruktuurin parantamistoimiin erityisesti syrjäisimmillä alueilla, jotta voidaan lisätä alan vetovoimaa, turvata sukupolvenvaihdokset ja kalastusalan tulevaisuus näillä alueilla ja edistää kestävää paikallista kehitystä; pyytää komissiota kiinnittämään erityistä huomiota syrjäisimpien alueiden osallistumiseen EU:n kalastuskumppanuuksiin EU:n ulkopuolisten

maiden ja erityisesti naapurimaiden tai -alueiden kanssa esimerkiksi infrastruktuuriin tai laivastoon suunnattavan tai alakohtaisen tuen muodossa, jotta vältetään mahdolliset epäoikeudenmukaiset kilpailutilanteet syrjäisimpien alueiden kalastajien ja naapurialueiden EU:n ulkopuolisten maiden kalastajien välillä, kun näiden aluksia uudistetaan;

27. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita lisäämään kuluttajien tietoisuutta ja kannustamaan avoimuuden ja jäljitettävyyden lisäämiseen ja varmistamaan näin, että kala- ja äyriäistuotteiden alkuperää, laatua ja kestävyyttä koskevat yksityiskohtaiset tiedot ovat aina saatavilla, myös digitaalisesti; korostaa, että on varmistettava, että EU:n kala- ja äyriäistuotteet ja muut merestä saatavat tuotteet sekä EU:hun tuotavat tuotteet täyttävät samanlaiset ympäristöä, sosiaalisia tekijöitä, jäljitettävyyttä, kestävyyttä ja eläinten hyvinvointia koskevat normit ja että niiden täytäntöönpanoa valvotaan tehokkailla valvontakeinoilla ja seuraamuksilla WTO:n sääntöjen ja tulevien peilitoimenpiteiden mukaisesti;

28. kehottaa toteuttamaan toimia, jotka liittyvät vähähiilistämiseen ja laivaston uudistamiseen ja nykyaikaistamiseen, ja kiinnittämään erityistä huomiota syrjäisimpien alueiden ja saarialueiden kalastuslaivaston tilanteeseen ja tarpeisiin; huomauttaa, että sen tuoreessa tutkimuksessa[5] esitetään, että tulevissa kalastusalan tukivälineissä olisi harkittava vähemmän rajoittavia ehtoja tuelle, jota myönnetään ensimmäisen kalastusaluksen hankintaan, moottorin uudistamiseen tai vaihtamiseen ja alusten parannuksiin, jotka edellyttävät vetoisuuden lisäämistä, ja että samalla sovellettaisiin rajoituksia ylikapasiteetin tai liikakalastuksen välttämiseksi laivaston yksittäisten osien tai koko kansallisen laivaston tasolla; kehottaa komissiota tässä yhteydessä tarkastelemaan asiaa, kun YKP:n ja Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston (EMKVR) tarpeettomia sääntelyesteitä arvioidaan ja yksinkertaistetaan;

Johtoasema ympäristön ja tieteen aloilla

29. suhtautuu myönteisesti EU:n johtoasemaan kansainvälisessä valtamerten hallinnoinnissa erityisesti siten, että se on mukana perustamassa 47 jäsenen korkean tavoitetason ryhmää, joka käsittelee merten biologista monimuotoisuutta kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilla alueilla; suhtautuu myönteisesti Yhdistyneiden Kansakuntien merioikeusyleissopimuksen alaisen merten biologisen monimuotoisuuden suojelua ja kestävää käyttöä kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilla alueilla koskevan sopimuksen voimaantuloon ja katsoo, että näin voidaan varmistaa

---

5 Euroopan parlamentti, sisäasioiden pääosasto, rakenne- ja koheesiopolitiikkayksikkö, ”The future of the EU fishing fleet – First assessment of Member States, EMFAF programmes for 2021–2027”, marraskuu 2024.

meriluonnon monimuotoisuuden vaikuttava suojelu ja kestävä käyttö alueilla, jotka eivät kuulu kansallisen lainkäyttövallan alaisuuteen, ja varmistaa näin puolestaan aavan meren tehokas suojelu ja kestävä hoito; kehottaa käyttämään uutta kehystä koordinoidusti ja täydentävästi nykyisten kansainvälisten elinten, kuten alueellisten kalastuksenhoitojärjestöjen, FAOn ja kansainvälinen merenkulkujärjestön, kanssa sekä YKP:n puitteissa; korostaa, että sopimus olisi pantava täytäntöön ja direktiivi saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä niin, että kunnioitetaan näiden elinten toimivaltaa, EU:n säännöstöä ja jäsenvaltioiden toimivaltaa;

30. pitää myönteisenä vahvistusta, jonka mukaan kalastuksenhoitotoimenpiteiden hyväksymisen, täytäntöönpanon ja täytäntöönpanon valvonnan laiminlyönnit – oli kyse sitten alueellisista kalastuksenhoitojärjestöistä tai kahden- tai monenvälisistä sopimuksista – katsotaan nyt EU:n lainsäädännön mukaiseksi yhteistyön laiminlyönniksi; pyytää komissiota tässä yhteydessä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa varmistamaan, että EU:n ulkopuoliset maat tekevät yhteistyötä, ja käyttämään tässä kaikkia saatavilla olevia välineitä, myös asetusta (EU) N:o 1026/2012[6], jossa vahvistetaan puitteet toimenpiteiden määrittämiseksi ja hyväksymiseksi EU:n ulkopuolisille maille, jotka laiminlyövät yhteistyön ja sallivat kestämättömän kalastuksen unionille yhteisesti tärkeän kannan pyynnissä;

31. pitää tärkeänä varovaisuusperiaatteen mukaista syvänmeren kaivostoiminnan kansainvälistä keskeyttämistä, koska kyseessä on maailmanlaajuisen ympäristövastuun asia, joka saattaa vaikuttaa valtamerten hallinnointiin ja kalastukseen; korostaa tässä yhteydessä, että on tärkeä soveltaa syvänmeren kaivoshankkeisiin varovaisuusperiaatetta, kunnes niiden vaikutuksista meriympäristöön ja luonnon monimuotoisuuteen on tehty riittävästi tutkimusta ja saatu tietoa; vaatii EU:ta jatkamaan osallistumista aktiivisesti maailmanlaajuiseen syvänmeren tutkimus- ja tunnustelutoimintaan ja samalla asettamaan korkeimmat vaatimukset kestävään resurssien hallintaan; pitää myönteisenä komission edistämää syvänmeren kaivostoiminnan keskeytystä varovaisuusperiaatteen mukaisesti; kehottaa siksi jäsenvaltioita tukemaan tätä lähestymistapaa, muun muassa kansainvälisen merenpohjajärjestön puitteissa, kunnes syvänmeren kaivostoiminnan vaikutuksista saadaan kattavaa tieteellistä tutkimustietoa ja tietämystä ja voidaan osoittaa, että tällaisia toimia voidaan hallita aiheuttamatta meriluonnon monimuotoisuuden köyhtymistä tai ekosysteemien heikkenemistä;

---

6 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1026/2012, annettu 25. lokakuuta 2012, tietyistä kalakantojen säilyttämiseksi toteutettavista kestämättömän kalastuksen salliviin maihin liittyvistä toimenpiteistä (EUVL L 316, 14.11.2012, s. 34, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/1026/oj).

32. kehottaa tukemaan syvänmeren kaivostoiminnan kansainvälistä keskeyttämistä ja muistuttaa EU:ta ja jäsenvaltioita kansainvälisen merenpohjajärjestön jäseninä ja Yhdistyneiden Kansakuntien merioikeusyleissopimuksen mukaisesti niiden oikeudellisesta velvoitteesta vastata asianmukaisin toimenpitein kaikkiin yrityksiin ohittaa kansainvälinen merenpohjajärjestö toimivaltaisena kansainvälisenä elimenä, joka säätelee syvänmeren kaivostoimintaa kansallisten lainkäyttöalueiden ulkopuolella, sillä tämän kaltaisilla yrityksillä saattaa olla vaikutusta kansainväliseen valtamerten hallinnointiin;

33. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita edistämään sitä, että kaikki maat ja alueet kunnioittaisivat kansainvälisen valaanpyyntikomission ja kansainvälisten elinten valaanpyynnin ja suurten valaslajien metsästyksen kansainvälistä keskeytystä ja että nykyisiä poikkeuksia ei käytettäisi väärin tukemaan kaupallisia tavoitteita;

34. korostaa, että ennen merellisten suojelualueiden määrittämistä on poikkeuksetta toteutettava kattavat vaikutustenarvioinnit ja asianomaisia sidosryhmiä on kuultava tehokkaasti ja että tässä on oltava selkeät tavoitteet ja tehokas seuranta, valvonta ja tarkkailutoimet, jotka perustuvat parhaaseen saatavilla olevaan tieteelliseen tutkimustietoon; korostaa, että kestävän kehityksen kolme pilaria on otettava huomioon ja yhtä aikaa niiden kanssa on kiinnitettävä huomiota EU:n strategiseen riippumattomuuteen ja kalastajien ja rannikkoyhteisöjen merkitykseen EU:n yhteenkuuluvuudelle;

35. muistuttaa, että on kiinnitettävä erityistä huomiota arktiseen alueeseen vuoden 2021 EU:n arktisten alueiden strategian mukaisesti, ja toteaa tukevansa erityisesti toimia, joita on toteutettu kahden uuden merellisen suojelualueen perustamiseksi itäiselle antarktiselle alueelle ja Weddellinmerelle Eteläisellä jäämerellä; panee merkille vaikutustenarvioinnit ja sen, että jotkut osapuolet toimikunnassa Etelämantereen meren elollisten luonnonvarojen säilyttämiseksi ovat ilmaisseet vastustavansa ehdotuksia merellisten suojelualueiden perustamisesta; pyytää edistämään aktiivisesti näiden merellisten suojelualueiden asiaa osana tarvittavaa reagointia kasvaviin ja mahdollisesti kestämättömiin tavoitteisiin, joita muilla maailmanlaajuisilla toimijoilla on näillä alueilla, sekä tehostamaan kahden- ja monenvälisiä toimia tuen varmistamiseksi uusien merellisten suojelualueiden perustamiselle;

36. ilmaisee huolensa siitä, että jotkut EU:n ulkopuoliset maat ovat keskittäneet etelänkrillin pyyntiään ja kasvattaneet etelänkrillisaaliitaan Eteläisellä jäämerellä viime vuosikymmenen aikana, ja on huolestunut tähän liittyvistä Etelämantereen ekosysteemeihin kohdistuvista uhkista;

37. kehottaa komissiota tukemaan etelänkrillin kalastuksen keskeyttämistä viideksi vuodeksi Eteläisellä jäämerellä;

38. korostaa, että kansainvälisen valtamerten hallinnoinnin päätöksenteon on nojattava tieteelliseen tutkimusnäyttöön ja että sen on oltava yleisesti hyväksyttyä monenvälisissä neuvotteluissa ja sillä on tuettava kalastuksen ja vesiviljelyn kestävää hallinnointia; painottaa myös, että on investoitava tieteellisiin elimiin ja avustettava niitä, sillä ne tuottavat näyttöä tällaisten päätösten tueksi;

39. muistuttaa, että on tärkeää, että EU:lla on maailmanlaajuinen johtoasema pantaessa täytäntöön Kunmingin-Montrealin maailmanlaajuista luonnon monimuotoisuuskehystä, jossa tunnistetaan muiden tehokkaiden alueperusteisten suojelutoimenpiteiden (OECM) merkitys merellisiä suojelualueita täydentävinä toimenpiteinä; korostaa, että on tärkeää sisällyttää OECM-alueet mukaan, jotta voidaan saavuttaa 30 prosentin valtamerien suojelun tavoitetaso maailmanlaajuisesti vuoteen 2030 mennessä, jos OECM-alueet täyttävät näiden puitteiden kriteerit;

40. tukee eurooppalaisen valtamerisopimuksen sitoumusta perustaa yleiseurooppalainen valtamerten havainnointia koskeva aloite, joka on kulmakivi, kun halutaan kehittää käsitystä meriekosysteemeistä ja niiden hallintaa; kannattaa Euroopan syvänmeren seurantakeskuksen perustamista Atlantin valtamerelle ja pyrkii samalla edistämään sellaisen maailmanlaajuisen seurantakeskusverkoston luomista, joka välittää tietoa ja kannustaa tutkijoiden liikkuvuutta; kehottaa tehostamaan tutkimus- ja innovointiyhteistyötä EU:ssa, jotta voidaan vahvistaa meritieteellisen tutkimuksen yhteistoimintaa ja liikkuvuutta sekä lujittaa EU:n johtoasemaa merentutkimuksessa; kehottaa EU:ta lisäämään toimiaan ja sitoutumistaan tieteelliseen yhteistyöhön meri- ja rannikkoekosysteemien suojelemiseksi tilanteessa, jossa joidenkin globaalien kumppaneiden toimissa kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi on havaittavissa taantumista; korostaa, että taloudellista tukea on osoitettava riittävästi;

41. pyytää komissiota perustamaan eurooppalaisen valtamerisopimuksen puitteissa erillisen ”puhdas Itämeri” -aloitteen, jolla pyritään ratkomaan Itämeren ainutlaatuisia ympäristö- ja turvallisuushaasteita; korostaa, että rehevöityminen, saastuminen ja sota-aikojen vaaralliset jäännökset, muun muassa ammukset, kemialliset aineet ja muut merenpohjaa pilaavat aineet, rasittavat merialuetta huomattavasti;

Kauppapolitiikka ja maailmanlaajuinen valtamerten hallinnointi

42. korostaa, että EU on vastuussa johtoasemansa säilyttämisestä kansainvälisillä foorumeilla edistämällä monenvälisyyttä, tekemällä yhteistyötä kaikkien kalastuksen kestävyyden ja valtamerten hallinnoinnin kannalta merkityksellisten osapuolten, kuten Yhdysvaltojen ja Kiinan, kanssa ja asettamalla maailmanlaajuisia merten kestävyyttä ja oikeudenmukaista kilpailua koskevia normeja;

korostaa lisäksi, että neuvoa-antavilla toimikunnilla, kuten aavan meren ja pitkän matkan laivastojen neuvoa-antavalla toimikunnalla, on tärkeä merkitys komission neuvonantajina politiikan laadinnassa ja täytäntöönpanossa; huomauttaa, että on tärkeä ottaa niiden neuvot asianmukaisesti huomioon päätöksenteossa;

43. pitää myönteisenä, että kalastustukia koskeva WTO:n sopimus on tullut voimaan; painottaa, että tämä sopimus on virstanpylväs haitallisten, liikakalastusta ja ylikapasiteettia pahentavien kalastustukien poistamisessa, joten se edistää tasapuolisia toimintaedellytyksiä ja meriluonnonvarojen kestävää hoitoa maailmanlaajuisesti; kannustaa komissiota hyödyntämään tätä onnistumista meridiplomatian keinoin ja tekemään ennakoivaa yhteistyötä EU:n ulkopuolisten maiden, erityisesti suurten kalastusmaiden, kanssa, jotta voidaan edistää sopimuksen ratifiointia ja tehokasta täytäntöönpanoa ja käynnissä olevia, seuraavia vaiheita koskevia neuvotteluja ja jotta voidaan edistää maailmanlaajuisia sitoumuksia kestävän, läpinäkyvän ja tasapuolisen kalastuksenhoidon edistämiseksi;

44. korostaa, että hyvin hallinnoidut alueelliset kalastuksenhoitojärjestöt mahdollistavat onnistuneet monenväliset neuvottelut, joiden tuloksena määritellään vahvat yhteiset säännöt ja niiden tunnollinen noudattaminen, ja toteaa, että tällaiset järjestöt ovat keskeisessä asemassa kilpailukykyisen kalastuksen ja vesiviljelyn saavuttamisessa ja tuovat näin myös esiin näiden järjestöjen valmiuksiin investoimisen, YK:n järjestöjen kanssa tehtävän yhteistyön ja EU:n diplomatian vahvistamisen merkityksen näillä foorumeilla; painottaa, että EU ei edelleenkään käytä riittävästi alueellisten kalastuksenhoitojärjestöjen sääntöjen noudattamista valvovia elimiä, ja kehottaa tämän vuoksi komissiota ottamaan esiin tapauksia, joissa EU:n ulkopuoliset maat eivät noudata sääntöjä, ja panemaan asiat vireille asianomaisissa alueellisten kalastuksenhoitojärjestöjen noudattamista käsittelevissä komiteoissa;

45. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita hyödyntämään EU:n uutta tullivirastoa kattavasti tullitarkastusten vahvistamisessa tehostetuin valtuuksin, suojelemaan kalastajia huumeiden ja muuttajien salakuljettajilta ja muulta laittomalta toiminnalta, joka uhkaa kalastajien turvallisuutta ja alueellista vakautta; muistuttaa, että kala- ja äyriäistuotteiden jäljitettävyys, tehokas kestävyysnormien noudattaminen ja EU:n ulkopuolisten maiden vastavuoroisuus kala- ja vesiviljelytuotteissa suojaavat kalastajia laittomalta toiminnalta ja ylläpitävät kuluttajien luottamusta; painottaa, että kalastusalaa toiminnassaan hyväksikäyttävät rikollisverkostot heikentävät valtamerten hallinnoinnin kestävyyttä, vinouttavat paikallistalouksia ja vaarantavat elinkeinot rannikkoalueilla; korostaa, että puuttuminen tehokkaasti järjestäytyneeseen rikollisuuteen kalastuksessa edistää valtameritalouden turvallisuutta ja häiriönsietokykyä;

46. pitää myönteisenä EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisiä pitkän aikavälin järjestelyitä, joilla myönnetään täysimääräinen vastavuoroinen pääsy kalastusvesille 30. kesäkuuta 2038 saakka; pyytää komissiota olemaan tarkkana seuratessaan Yhdistyneen kuningaskunnan toimintaa, jotta voidaan varmistaa EU:n, sen toimijoiden ja kansalaisten edut, ja vastustamaan tiukasti kaikkia yksipuolisia päätöksiä, jotka tosiasiallisesti heikentäisivät EU:n kalastajien pääsyä Yhdistyneen kuningaskunnan vesille, kuten merellisten suojelualueiden suunniteltua osoittamista tai täytäntöönpanoa koskevat päätökset ja tuulenkalan kalastuskielto, ja käyttämään kauppa- ja yhteistyösopimuksen mekanismeja korvaamaan kalastusoikeuksien menetysten seurauksia; kehottaa komissiota varmistamaan, että EU:n ja Yhdistyneen kuningaskunnan kalastusjärjestelyt jatkuvat pitkällä aikavälillä ja vakaina myös vuoden 2038 jälkeen;

47. kehottaa EU:ta tehostamaan yhteistyötään Norjan kanssa korkean tason asiantuntijakeskustelussa kalastuksesta ja valtameristä, jotta voidaan tehdä päätökset ratkaisemattomista kysymyksistä, kuten Norjan vuoden 2021 turskavelasta EU:lle, ja varmistaa EU:n ja Norjan kalastajille tasapuoliset toimintaedellytykset; kehottaa komissiota toteuttamaan kaikki toimet, jotta voidaan saavuttaa kattava sopimus yhteisistä kalakannoista rannikkomaiden kanssa, ehkäistä näiden kantojen liikakalastusta ja taata EU:n kalastajille oikeudenmukaiset ja kestävät kalastusmahdollisuudet; pyytää komissiota hyödyntämään kaikkia asetuksen (EY) N:o 1026/2012 tarjoamia vaihtoehtoja kestämättömän kalastuksen sallivien maiden osalta, mukaan lukien seuraamukset;

48. korostaa, että EU:n olisi käytettävä markkinavoimaansa strategisena välineenä etujensa puolustamiseksi ja kestävyyden edistämiseksi; painottaa, että EU:n normien noudattamisen on oltava ehtona pääsylle EU:n markkinoille, jotta voidaan varmistaa, että EU:hun tuotavat kala- ja äyriäistuotteet eivät ole peräisin laittomista tai kestämättömistä lähteistä tai toiminnasta, johon liittyy ihmisoikeusloukkauksia;

49. korostaa, että EU:lla on pitkä suhde Grönlannin kanssa kalastusasioissa, ja toteaa, että suhteen syventäminen on tärkeää EU:n kalastajille ja yhteishankkeille, jotta voidaan varmistaa kalakantojen kestävä hoito Pohjois-Atlantilla;

50. kehottaa komissiota varmistamaan EU:n sääntöjen asianmukaisen ja täydellisen täytäntöönpanon sellaisten EU:n ulkopuolisten maiden osalta, joissa sallitaan kestämätön kalastus, ja kehottaa tarjoamaan parempaa oikeudellista selkeyttä kestämättömistä kalastuskäytännöistä ja käynnistämään EU:n täytäntöönpanon valvonnan toimenpiteitä EU:n lainsäädännön mukaisesti, mukaan lukien tuontikieltojen kaltaiset kaupan rajoitukset, jotta voidaan vahvistaa EU:n kykyä puuttua kestämättömiin käytäntöihin, etenkin sellaisiin, jotka vaikuttavat pieniin pelagisiin lajeihin, kuten

makrilliin, ja varmistaa kauppapolitiikan ja valtameridiplomatian tavoitteiden johdonmukaisuutta; korostaa, että monet näistä käytännöistä on jo tarkkaan määritetty, mutta niihin ei ole vielä puututtu riittävästi nykyisillä täytäntöönpanon valvonnan toimenpiteillä;

51. kehottaa komissiota vahvistamaan valvonta-, seuranta- ja täytäntöönpanomekanismeja, jotka liittyvät Venäjän kalastustoimintaan ja kala- ja äyriäistuotteiden kauppaan, mukaan lukien jälleenlaivaukset ja jälleenvienti EU:n ulkopuolisten maiden kautta; kehottaa kiristämään edelleen kalataloustuotteiden tuontirajoituksia Venäjältä; kehottaa ottamaan käyttöön tiukat jäljitettävyysvaatimukset ja koordinoidut tarkistukset ja estämään venäläistoimijoiden pyytämän tai jalostaman kalan pääsyn EU:n markkinoille;

52. korostaa, että on tärkeää varmistaa yhdenmukaisuus EU:n tuottajille määrättyjen normien ja tuontituotteisiin sovellettavien normien välillä, etenkin kun on kyse nykyisistä ja tulevista kauppasopimuksista EU:n ja sen kauppakumppaneiden välillä, esimerkiksi ottamalla käyttöön peilitoimenpiteitä; kehottaa lisäksi komissiota arvioimaan jatkossakin autonomisten tariffikiintiöiden merkityksellisyyttä ottaen huomioon niiden vaikutuksen EU:n kalastusalaan ja mukauttamaan niitä tarvittaessa; toistaa pyyntönsä, että kala- ja äyriäissäilykkeitä olisi kohdeltava kauppaneuvotteluissa ”arkoina tuotteina”; kehottaa EU:n viranomaisia noudattamaan varovaisuutta ja tehostamaan valvontaa sen varmistamiseksi, että mitkään autonomisista tariffikiintiöistä hyötyvät vientituotteet eivät ole peräisin LIS-kalastuksesta;

53. kehottaa komissiota varmistamaan, että YKP:n tavoitteet sisällytetään kattavasti EU:n kantaan kaikilla kansainvälisillä foorumeilla, joissa keskustellaan meren elollisista luonnonvaroista, kuten kalavaroista, ja joita ovat esimerkiksi biologista monimuotoisuutta koskeva yleissopimus tai luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston uhanalaisten lajien kansainvälistä kauppaa koskeva yleissopimus (CITES);

Talousarvio- ja institutionaaliset toimet

54. korostaa painokkaasti, että tarvitaan merkittävää rahoitusta valtamerten hallinnointiin ja valtameridiplomatiaan, jotta voidaan erityisesti säilyttää strateginen kalastusala ja varmistaa, että EU täyttää maailmanlaajuiset sitoumuksensa, vahvistaa strategista rooliaan ja tukee rannikkoyhteisöjen selviytymiskykyä tulevaisuudessa; panee huolestuneena merkille, että seuraavaa monivuotista rahoituskehystä koskevissa ehdotuksissa varataan kalastus- ja vesiviljelyalalle vain 2 miljardia euroa vuosiksi 2028–2034, mikä on vain kolmannes aiemmin taatusta rahoitustasosta;

55. kehottaa komissiota takaamaan riittävän rahoitustason vuoden 2028 jälkeisessä monivuotisessa rahoituskehyksessä kalastukseen liittyville menoille, kuten tällä hetkellä EMKVR:n alaan kuuluville tavoitteille; huomauttaa, että on tärkeää, että EU:n varat pysyvät vahvana välineenä, jolla voidaan tukea sukupolvenvaihdoksia, sukupuolten välistä tasa-arvoa, elintarviketurvaa, laivaston nykyaikaistamista ja sosioekonomista kestävyyttä;

56. korostaa, että pienimuotoisen kalastuksen harjoittajat ovat olennaisessa roolissa paikallistalouksien ja -yhteisöjen ylläpitämisessä kaikkialla maailmassa; korostaa, että parantaakseen strategista riippumattomuuttaan ja elintarvikeomavaraisuuttaan EU:n on ratkaisevan tärkeää elvyttää EU:n kalakannat, ja toteaa, että on olennaista tukea EU:n pienimuotoisen kalastuksen toimialaa riittävästi sekä EU:n että kansallisella tasolla, jotta voidaan luoda EU:n pitkän aikavälin häiriönsieto- ja kilpailukyvylle otolliset olosuhteet;

57. toteaa, että diplomatia merkitsee aina hintavaa suunnitteluvalmiutta, minkä vuoksi olisi perustettava erillinen rahoitusväline saari- ja syrjäisimpien alueiden kalastusalalle; toteaa, että tämä voitaisiin toteuttaa esimerkiksi käynnistämällä uudelleen syrjäisestä sijainnista ja saaristoasemasta johtuvia erityisiä valinnaisia toimenpiteitä koskeva ohjelma (POSEI-kalastusohjelma), joka on integroitu EMKVR:ään, jotta voitaisiin tukea alaa sen pyrkiessä selättämään maantieteelliset ja rakenteelliset rajoitteet ja varmistamaan paikallisten kalastusyhteisöjen pitkän aikavälin toimintamahdollisuudet; korostaa, että on tärkeää varmistaa nykyisten välineiden, kuten Copernicuksen meriympäristön seurantapalvelujen, sekä uusien valmiuksien tai teknologioiden, kuten droonien, käyttö;

58. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan kalastajille ja sinisen talouden sidosryhmille tehokkaan ja yksinkertaisemman tavan hyödyntää rahoitusvälineitä, kuten Euroopan kilpailukykyrahastoa, josta tuetaan investointeja kestävään siniseen talouteen, ja EU:n naapuruus-, kehitys- ja kansainvälisen yhteistyön välinettä – Globaali Eurooppa, josta tuetaan valtamerten hallinnointia ja valtameridiplomatiaa ja LIS-kalastuksen torjuntatoimia, ja osoittamaan niille omat vähimmäisvarat, sekä osoittamaan rahoitusta kestävää kalastusta koskeviin kumppanuussopimuksiin ja täydentäviä rahoituslähteitä, kuten oikeudenmukaisen siirtymän rahasto, REPowerEU-ohjelma, Horisontti Eurooppa -puiteohjelma ja Euroopan investointipankki; kehottaa komissiota takaamaan riittävän hallinnollisen ja oikeudellisen vakauden yksityisille investoinneille, jotta voidaan tukea merialan kehitystä;

°

° °

59. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle.